

O d v o l a c í s o u d pokládal předsín za obytnou místnost a proto ponechal výpověď v platnosti.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Otázka, zda jest pokládati určitou místnost za obytnou, je otázkou právní, nikoliv skutkovým zjištěním, jak míní dovolatelův odpůrce. V té příčině podle § 31 čis. 4 zák. o ochraně nájemníků čis. 44/1928 sb. z. a n. má zákon — jako již dřívější zákony čis. 85/1924 a čis. 48/1925 v § 31 čis. 5 — na mysli místnosti k obýváním nejen tak způsobilé, že mohou býti v každé roční době, tedy i v zimě obývány bez nebezpečí pro zdraví obyvatelů, nýbrž i k obýváním určené. Nižší soudy zjišťují, že místnost (»předsín«) byla určena a také dříve užívána za prodejní krám, a tomu nasvědčuje celé její zařízení a úprava a i nedostatek komína. Podle § 90 stavebn. řádu moravského (zákon ze dne 16. června 1894, čis. 64 z. zák.) jest ovšem jen pravidelně komíny založiti tak, by se každá obytná místnost dala otápeti. Nebylo-li však na komín při stavbě vůbec pamatováno, tu v souvislosti s tím, že místnost jest opatřena jednoduchými dveřmi vedoucími přímo na ulici a výkladním oknem, jest patrné, že svým uzpůsobením, dokud nebyly provedeny příslušné změny, k obytným účelům není určena a k nim se ani nehodí.

Čís. 11239.

Ani za platnosti zákona ze dne 21. února 1929, čis. 26 sb. z. a n. nemůže Úřadovna I (A) Všeobecného pensijního ústavu v Praze v l a s t n í m j m é n e m žalovati ani býti žalována. Byl-li spor veden jen proti Úřadovně I (A) Všeobecného pensijního ústavu v Praze, nebyl Všeobecný pensijní ústav v Praze jako takový ve sporu vůbec zastoupen. Pokud tu nejde jen o nesprávné označení, jež by mohlo býti opraveno z úřadu.

Zemská úřadovna Všeobecného pensijního ústavu v Praze není oprávněna podepsati za Všeobecný pensijní ústav procesní plnou moc; neplatí tu ustanovení § 1010 obč. zák.

Návrh, by za stranu nebyla pokládána Zemská úřadovna I (A) Všeobecného pensijního ústavu v Praze, proti níž veden spor, nýbrž Všeobecný pensijní ústav v Praze, zastoupený Úřadovnou I (A) v Praze, jest návrhem na změnu žaloby (změnu podmětu žalovaného), jež v dovolacím řízení není přípustná.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1931, Rv I 1318/31.)

Žalobce domáhal se na Zemské úřadovně I (A) Všeobecného pensijního ústavu v Praze uznání přednostního zástavního práva k celé řadě svršků. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal co do některých svršků podle žaloby.

Nejvyšší soud k dovolání Zemské úřadovny I (A) Všeobecného pensijního ústavu v Praze zrušil rozsudky nižších soudů jakož i celé řízení před těmito soudy a žalobu odmítl.

Důvody:

Napadený rozsudek, ač žalobce neučinil žádného k tomu směřujícího návrhu, odlišně od rozsudku prvního soudu byl vydán odvolacím soudem proti »Všeobecnému pensijnímu ústavu v Praze, zastoupenému Úřadovnou I (A) v Praze«, ač celý spor byl veden jen proti Úřadovně I (A) tohoto ústavu, jež jest jen jeho orgánem, takže Všeobecný pensijní ústav v Praze jako takový ve sporu vůbec nebyl zastoupen, nejednal a ani jednati nemohl. Postupem odvolacího soudu bylo porušeno ustanovení § 7 c. ř. s., ježto měla býti vyslovena usnesením zmatečnost celého řízení. Nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí čís. 7334 sb. n. s., přihlížejce ovšem k §§ 40 a 52 tehdy platného zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. a vycházejce z názoru, že otázku procesní způsobilosti Zemské úřadovny Všeobecného ústavu pensijního v Praze lze posouditi jen podle zákona o pensijním pojištění, prohlásil za vadné, že žalobce žaloval výkoný orgán právnické osoby, nikoliv ji, totiž Všeobecný pensijní ústav. Úřadovně jest sice přiznána způsobilost zastupovati i na soudě i jinak právně jednati, arci vždy jen jako orgánu Všeobecného pensijního ústavu, ale nemůže býti žalována vlastním jménem ze závazků, jichž splnění se může žalobce domáhati jen na pensijním ústavu jako vlastním dlužníku, byť i šlo o závazek sjednaný Úřadovnou jakožto jeho orgánem. Mohl tudíž i v souzeném sporu býti žalován jen Všeobecný pensijní ústav a v tom případě mohla úřadovna I (A) Všeobecného pensijního ústavu býti činna ve sporu, ale pouze jen jako zástupkyně Všeobecného pensijního ústavu v Praze. Na tomto stavu věci nebylo nic změněno ani zákonem o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách ze dne 21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n., poněvadž ustanovení § 40 zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. a § 52 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. z roku 1907 byla ve své podstatě do zákona tohoto převzata, při čemž byla v § 74 aktivní a pasivní procesní způsobilost Všeobecného pensijního ústavu v Praze výslovně zdůrazněna. Podle ustanovení prvního odstavce § 84 tohoto zákona obstarávají Zemské úřadovny záležitosti jim svěřené tímto zákonem aneb stanovami Všeobecného pensijního ústavu aneb zvláštním usnesením představenstva nebo výboru Všeobecného pensijního ústavu výslovně »jako úřadovny Všeobecného pensijního ústavu jeho jménem a podle jeho instrukcí«, a nelze ani z tohoto zákonného ustanovení ani z ustanovení § 84 odst. (6) písm. d), podle něhož úřadovnám přísluší předpisovati, vybírati a vymáhati pojistné, po právu dovozovati, že úřadovnám přísluší samostatná aktivní a pasivní legitimace procesní. V souzeném případě je plná moc právního zástupce žalované Dr. Františka S-a, ze dne 2. září 1929, vydána a podepsána jen Úřadovnou Všeobecného pensijního ústavu v Praze a jejími oprávněnými zástupci Dr. Ž-em

a Dr. H-em. Potvrzení ministerstva sociální péče ze dne 3. prosince 1930 k této plné moci přiřčené dokládá jen oprávnění předsedy Dr. Ž-a a jeho náměstka Dr. H-a v řízení Úřadovny podle § 84 odst. (6) písm. d) a § 87 pensijního zákona k zastupování této úřadovny jak vnitřnímu tak i vnějšímu, nemá však ke Všeobecnému pensijnímu ústavu v Praze samému žádného vztahu. Není tudíž tato plná moc vydána Všeobecným pensijním ústavem v Praze a ani v podání žalované Úřadovny I (A) ze dne 4. prosince 1930, jímž byla soudu předložena jen původní plná moc dovolatelčina ze dne 2. září 1929 doplněná již zmíněnou doložkou ministerstva sociální péče ze dne 3. prosince 1930, nelze spatřovati schválení vedení sporu Všeobecným pensijním ústavem v Praze, to tím méně, ano i toto podání samo zdůrazňuje, že jest rozeznávati mezi »Všeobecným pensijním ústavem« jako takovým a »úřadovnami«, které jsou jeho orgány. Ani tímto vyjádřením ani doplněnou plnou mocí nebyla závada odklizená způsobem v § 6 c. ř. s. vytčeným, nelze tedy míti za to, že jest žalovanou stranou vlastně »Všeobecný pensijní ústav v Praze« a že jde jen o nesprávné označení, které by mohlo býti opraveno z úřadu. Jako orgán Všeobecného pensijního ústavu není Zemská úřadovna oprávněna podepsati za ústav procesní plnou moc a neplatí tu ani ustanovení § 1010 obč. zák. Poukaz napadeného rozsudku na rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 3659 sb. n. s. nedopadá, poněvadž ve sporu tímto rozhodnutím řešeném došlo k dodatečnému schválení jednání úřadovny Všeobecným pensijním ústavem a tudíž k odklizení závady způsobem označeným v § 6 c. ř. s. Návrh, učiněný odpůrcem v dovolací odpovědi, by za žalovanou stranu byl pokládán Všeobecný pensijní ústav v Praze, zastoupený Úřadovnou A, je v pravdě změnou žaloby (změnou podmětu žalovaného), která v dovolacím řízení není přípustná (§§ 483, 513 c. ř. s.). Jest tu tudíž zmatečnost podle § 7 c. ř. s. a bylo z podnětu dovolání uznati, jako uvedeno.

Čís. 11240.

Proti souhlasným usnesením nižších soudů, jimiž nebylo vyhověno návrhu na odmítnutí soudců ve sporu, jest dovolací rekurs nepřipustný.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1931, R I 969/31.)

Soud první stolice nevyhověl návrhu žalovaného, by byl odmítnut předseda senátu procesního soudu první stolice. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Dovolací rekurs rekursní soud odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu do odmítacího usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Řízení o odmítnutí soudců v občanských věcech právních jest upraveno v §§ 19 až 25 j. n. Toto řízení není sice součástí sporu, ale, pokud